

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

A6-0002/2008

7.1.2008

SPRAWOZDANIE

w sprawie wzmocnionego partnerstwa na rzecz łatwiejszego dostępu do rynku
dla europejskich eksporterów
(2007/2185(INI))

Komisja Handlu Międzynarodowego

Sprawozdawca: Ignasi Guardans Cambó

PR_INI

SPIS TREŚCI

	strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	4
UZASADNIENIE	14
OPINIA KOMISJI PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII	18
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	21

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wzmocnionego partnerstwa na rzecz łatwiejszego dostępu do rynku dla europejskich eksporterów (2007/2185(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Globalny wymiar Europy: Wzmocnione partnerstwo na rzecz lepszego dostępu do rynku dla europejskich eksporterów (COM(2007)0183),
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Globalny wymiar Europy: konkurowanie na światowym rynku. Wkład w strategię wzrostu gospodarczego i zatrudnienia UE” (COM(2006)0567),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Globalny wymiar Europy: Europejskie instrumenty ochrony handlu w kontekście zmian w gospodarce światowej. Zielona księga do konsultacji społecznej” (COM(2006)0763),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 września 2006 r. w sprawie stosunków gospodarczych i handlowych UE- Indie¹,
- uwzględniając rezolucję z dnia 25 października 2006 r. w sprawie rocznego sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego dotyczącego działań antydumpingowych, antysubsydyjnych i ochronnych prowadzonych przez państwa trzecie wobec Wspólnoty (2004)²,
- uwzględniając rezolucję z dnia 4 kwietnia 2006 r. w sprawie oceny rundy z Ad-Douhy przyjętej po konferencji ministerialnej WTO w Hongkongu³,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 października 2006 r. w sprawie stosunków gospodarczych i handlowych między UE a Mercosurem w perspektywie zawarcia układu o stowarzyszeniu⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie transatlantyckich stosunków gospodarczych między UE i Stanami Zjednoczonymi⁵,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 października 2005 r. w sprawie perspektyw dla

¹ Dz.U. C 306 E z 15.12.2006, str. 400.

² Dz.U. C 313 E z 20.12.2006, str. 276.

³ Dz.U. C 293 E z 2.12.2006, str. 155.

⁴ Dz.U. C 308 E z 16.12.2006, str. 182.

⁵ Dz.U. C 298 E z 8.12.2006, str. 235.

stosunków handlowych UE- Chiny¹,

- uwzględniając dokument roboczy Komisji towarzyszący komunikatowi Komisji zatytułowanemu „Reformy gospodarcze i konkurencyjność: główne przesłania sprawozdania na temat europejskiej konkurencyjności w 2006 r.” (SEC(2006)1467),
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Wdrażanie wspólnotowego programu lizbońskiego: Ramy polityki na rzecz wzmocnienia produkcji UE - w stronę bardziej zintegrowanego podejścia do polityki przemysłowej” COM (2005) 0474)
 - uwzględniając konkluzje prezydencji przyjęte na posiedzeniu Rady Europejskiej, które odbyło się w dniach 23 i 24 marca 2006 r.²,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie wkładu w dotyczącą Strategii Lizbońskiej debatę w ramach wiosennego szczytu Rady Europejskiej 2006,
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany "UE - Chiny: bliższe partnerstwo, większa odpowiedzialność (COM(2006)0631) oraz towarzyszący mu dokument roboczy zatytułowany "Bliższe partnerstwo, większa odpowiedzialność: dokument programowy w sprawie handlu i inwestycji UE - Chiny: konkurencja i partnerstwo (COM(2006)0632),
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Wdrażanie wspólnotowego programu lizbońskiego: Nowoczesna polityka wzrostu i zatrudnienia dla małych i średnich przedsiębiorstw”(COM(2005)0551),
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz opinię Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A6-0002/2008),
- A. mając na uwadze, że Unia Europejska jest jedną z głównych stron w handlu międzynarodowym oraz że powinna nadal być liderem w światowym systemie gospodarczym, tak aby stał się on bardziej sprawiedliwy i aby przestrzegał przepisów w zakresie ochrony środowiska i praw socjalnych,
- B. mając na uwadze, że Unia Europejska jest jednym z największych eksporterów i największym usługodawcą, a w związku z tym w jej interesie leży zagwarantowanie otwierania nowych rynków towarów, usług i inwestycji,
- C. mając na uwadze, że Unia Europejska musi wdrożyć bardziej ambitne i wybiegające w przyszłość strategie w celu sprostania wyzwaniom globalizacji i stawienia czoła wzrostowi konkurencji, jaką przedstawiają główne gospodarki wschodzące, chroniąc jednocześnie europejski model gospodarczy, regionalny i społeczny,
- D. mając na uwadze, iż zgadza się, co do podstawowego znaczenia, jakie otwarcie rynku, zarówno w wymiarze wewnętrznym jak i zagranicznym, ma dla tworzenia miejsc pracy i wzrostu, jak i dla utrzymania konkurencyjności w kontekście międzynarodowym; mając

¹ Dz.U. C 233 E z 28.9.2006, str. 103.

² Dz.U. C 291 E z 30.11.2006, str. 321.

na uwadze, że Unia Europejska powinna zatem, w ramach strategii dostępu do rynku, kontynuować działania mające na celu otwarcie rynków UE, a także zachęcać swoich partnerów handlowych do usuwania ich własnych barier i większego otwarcia swoich rynków,

- E. mając na uwadze, że odpowiedni dostęp do rynków krajów trzecich umożliwi wewnętrznym producentom Unii Europejskiej pozostanie liderem w zakresie produktów i usług o wysokiej wartości dodanej, rozwój innowacji ich produktów, wspieranie kreatywności, ochronę praw własności intelektualnej oraz osiągnięcie znaczącej ekonomii skali,
- F. mając na uwadze, że rozwój handlu międzynarodowego umożliwia dostęp do rynków krajów trzecich, co jest równie ważne jak ochrona rynków Unii Europejskiej przed nieuczciwymi praktykami,
- G. mając na uwadze, że liberalizacja handlu i zwiększenie wymiany handlowej wspierają międzynarodową konkurencję, ale również zwiększają ryzyko zależności eksportu od barier handlowych, które mają niekorzystny wpływ na konkurencyjność przedsiębiorstw Unii Europejskiej w wymiarze międzynarodowym,
- H. mając na uwadze, że konkurencyjność Unii Europejskiej może tylko ucierpieć z powodu protekcyjnej postawy, która nie opiera się na zasadach Światowej Organizacji Handlu, czy to wewnątrz czy na zewnątrz Wspólnoty,
- I. mając na uwadze, że zniesienie barier handlowych bez wątpienia wpłynie na zwiększenie eksportu towarów i usług z Europy oraz zagwarantuje stabilny wzrost gospodarki Unii Europejskiej,
- J. mając na uwadze, że należy uwzględnić nieskuteczną ochronę praw własności intelektualnej, w tym oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia, przez partnerów handlowych UE w ujęciu ogólnym,
- K. mając na uwadze, że sprawą najwyższej wagi jest dokonanie rozróżnienia pomiędzy nieuzasadnionymi a priori barierami w handlu a niespójnym wdrażaniem ustalonych dwustronnych i wielostronnych zasad handlowych oraz barierami w handlu wynikającymi ze zgodnej z prawem działalności legislacyjnej i administracyjnej władz publicznych, u której podstaw nie leżą kwestie handlowe, ale która niesie ze sobą niezamierzone skutki dla handlu,
- L. mając na uwadze, że uciążliwe procedury celne w zakresie przywozu, wywozu i tranzytu, restrykcje sanitarne i fitosanitarne, które nie są usprawiedliwione istniejącymi zasadami WTO, niesprawiedliwe stosowanie instrumentów ochrony handlu oraz słaba ochrona praw własności intelektualnej są a priori nieuzasadnionymi barierami w handlu, którymi należy się zająć w celu ulepszenia warunków dostępu do rynku dla przedsiębiorstw europejskich,
- M. mając na uwadze, że pomimo wyjątkowych trudności w dokładnym oszacowaniu ilości towarów z Unii Europejskiej blokowanych restrykcjami rynków zagranicznych, wydaje się jasne, że bariery handlowe mają znaczący wpływ na ogólny wynik eksportu Unii Europejskiej,

- N. mając na uwadze, że obecność gospodarcza Unii Europejskiej jest zwykle bardziej widoczna w państwach uprzemysłowionych, w których popyt jest statyczny, a znacznie mniejsza na szybko rozwijających się obszarach i na wschodzących rynkach, jak Chiny i Indie,
- O. mając na uwadze, że Unia Europejska jest w ogólnym ujęciu uznawana za bardzo otwarty i przejrzysty rynek, na którym poważnie traktowany jest problem praktyk szkodliwych dla konkurencji i który gwarantuje sprawiedliwe warunki dla dóbr importowanych niezależnie od ich pochodzenia,
- P. mając na uwadze, że wysokie cła nadal stanowią poważną przeszkodę w handlu, szczególnie w stosunkach z głównymi krajami wschodzącymi,
- Q. mając na uwadze, że pomimo tego, że Światowa Organizacja Handlu pozostaje jedynym skutecznym forum dla zagwarantowania dostępu do rynków i osiągnięcia sprawiedliwego i zrównoważonego handlu na świecie, dysponuje ona w dalszym ciągu niedostatecznymi uprawnieniami regulacyjnymi, a jej postanowienia są w niedostatecznym stopniu wiążące; mając na uwadze, że promocja europejskiego modelu rządów może przyczynić się do opracowania dalszych odpowiednich przepisów i zapewnienia bardziej stabilnego i wyczerpującego systemu regulacyjnego dla światowego handlu,
- R. mając na uwadze, że w ogólnym interesie Komisji leży zapewnienie, że legislacja handlowa i praktyki przyjmowane przez jej partnerów są zgodne ta tyle, na ile jest to tylko możliwe z WTO oraz z innymi przepisami międzynarodowymi,
- S. mając na uwadze, że przeszkody w handlu oraz niekonwencjonalne bariery dotyczą nie tylko handlu dobrami, ale również w znacznym stopniu negatywnie wpływają na handel usługami i na zamówienia publiczne,
- T. mając na uwadze, że rozwiązywanie problemów i bardziej skuteczna ochrona słuszych interesów i oczekiwań przemysłu byłyby również korzystne dla Unii Europejskiej pod względem jej widoczności i wiarygodności,
- U. mając na uwadze, że realizacja celów agendy lizbońskiej po przeglądzie wymaga od przemysłu w UE rozwinięcia i utrzymania stabilnej i konkurencyjnej pozycji na rynku światowym,
- V. mając na uwadze, że konkurencyjność - szczególnie w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw - w coraz większym stopniu opiera się na badaniach naukowych, rozwoju, innowacji i prawach własności intelektualnej,
- W. mając na uwadze, że dwa warunki wstępne konkurencyjności to z jednej strony bezpieczeństwo dostaw energii, a z drugiej swobodny dostęp przedsiębiorstw z Unii Europejskiej do najnowocześniejszych technologii informacji i komunikacji,

Przegląd ogólny

1. podkreśla, że pomyślnie wdrożenie nowej, bardziej ambitnej strategii dostępu do rynków,

mającej na celu otwarcie nowych rynków światowych na produkty i usługi pochodzące z Unii Europejskiej nie tylko zwiększy globalną rolę Unii Europejskiej, ale również ochroni prawdopodobnie istniejące miejsca pracy w Europie i przyczyni się do utworzenia nowych, wzmocni konkurencyjność Unii Europejskiej przyczyniając się w znacznym stopniu do osiągnięcia celów strategii lizbońskiej;

2. przypomina, że wzmocnione partnerstwo na rzecz łatwiejszego dostępu do rynku ma szczególnie za cel dotarcie do rozwiniętych i rozwijających się gospodarek;
3. podkreśla jednak, że na wyniki eksportu UE - wobec rozwiniętych i rozwijających się gospodarek - niekorzystnie wpływa często brak wzajemności w warunkach dostępu do rynku i niewystarczająca zgodność z ustalonymi zasadami handlowymi oraz szerzenie się niesprawiedliwych praktyk handlowych;
4. wzywa Komisję do zapewnienia, że wynikające z prawa interesy handlowe Unii Europejskiej są chronione przed nadużyciami i niesprawiedliwymi praktykami krajów trzecich; wyraża przekonanie, że Unia Europejska powinna zdecydowanie i niezwłocznie reagować, gdy kraje trzecie w nieuzasadniony sposób ograniczają dostęp przedsiębiorstw pochodzących z Unii Europejskiej do swoich rynków;
5. zauważa wzrastające znaczenie kwestii normatywnych w handlu międzynarodowym; wzywa do większej spójności zasad i praktyk stosowanych w UE z zasadami i praktykami jej głównych partnerów handlowych; podkreśla, że harmonizacja przepisów i zasad nie powinna prowadzić do osłabienia przepisów w zakresie zdrowia, bezpieczeństwa, ochrony środowiska i przepisów socjalnych w Europie, a przyczynić się do przyjęcia lepszych przepisów przez głównych partnerów handlowych Unii Europejskiej;
6. wzywa Komisję i państwa członkowskie do przyjęcia długoterminowego podejścia do nierównowagi strukturalnej, która z uwagi na jej charakter prawdopodobnie nadal będzie występować, nawet po podjęciu działań przez Komisję; wzywa Komisję, aby nie ignorowała przypadków, w których nie istnieje prawdopodobieństwo wczesnego zniesienia barier, tam gdzie ich zniesienie jest jednak konieczne do ustanowienia równych szans na głównych rynkach zagranicznych;
7. wzywa Komisję, aby zajęła się przypadkami poważnych i systematycznych naruszeń porozumień i zasad WTO oraz innych międzynarodowych przepisów handlowych wymagających natychmiastowych rozwiązań, oraz aby zagwarantowała, by egzekwowanie tych przepisów nie było podporządkowane żadnym politycznym ani gospodarczym względem, innym niż dotyczące danego przypadku,
8. wzywa państwa trzecie do zniesienia ograniczeń w zakresie zagranicznego udziału w odniesieniu do przedsiębiorstw europejskich oraz do usunięcia dyskryminujących przepisów;
9. z zadowoleniem przyjmuje podejście zaproponowane przez Komisję odnośnie ustanowienia priorytetów w zakresie dostępu do rynków, wzywa ją jednakże do rozważenia również innych kryteriów, które zapewnią, że ta nowa inicjatywa wesprze jak najwięcej podmiotów gospodarczych w Unii Europejskiej a w szczególności małe i średnie przedsiębiorstwa, których przetrwanie jest nieuchronnie zależne od jasnego

zdefiniowania oraz efektywnego wdrażania praw własności intelektualnej oraz stanowczych restrykcji w zakresie opłat monopolistycznych;

10. podkreśla, że powodzenie w zwalczaniu barier w handlu będzie impulsem dla inwestycji, produkcji i handlu w Unii Europejskiej i na całym świecie sprawiając między innymi, że warunki dostępu do rynku będą bardziej przejrzyste, przewidywalne i konkurencyjne oraz ustanawiając lub wzmacniając związki pomiędzy Unią Europejską a rynkami międzynarodowymi;
11. wyraża przekonanie, że umowy w sprawie wolnego handlu zawarte z kluczowymi dla Unii Europejskiej państwami będą pozbawione znaczenia, jeżeli nie zabezpieczą znacznego dostępu do rynku i rzeczywistego postępu w zmniejszaniu i ostatecznym usuwaniu barier pozataryfowych, które – o czym warto przypomnieć – często powodują większe zakłócenia konkurencji niż bariery taryfowe;

Komunikat Komisji

12. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji w sprawie ustanowienia silniejszego partnerstwa, mającego na celu udzielenie dostępu do rynków dla eksporterów europejskich, a szczególnie osiągnięcie konkretnych rezultatów z korzyścią dla europejskich przedsiębiorstw poprzez ulepszenie dostępu do rynków wschodzących, na których europejskie przedsiębiorstwa napotykać na nowe i złożone bariery w handlu i inwestycjach; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą koordynowania celów i narzędzi unijnej polityki handlowej i strategii dostępu do rynku w sposób, który skutecznie wykorzystuje potencjał Unii Europejskiej w dziedzinie handlu międzynarodowego i globalnej konkurencyjności;
13. ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje projekt Komisji, aby ustanowić silniejsze partnerstwo pomiędzy Komisją, państwami członkowskimi, biznesem w Unii Europejskiej, aby bezpośrednio wesprzeć podmioty gospodarcze w przewycięzeniu konkretnych trudności, na jakie mogą napotkać w dostępie do rynków krajów trzecich w sposób właściwy dla świata biznesu i we właściwym czasie;
14. wyraża przekonanie, że Komisja może odegrać znaczącą rolę we wdrażaniu nowej strategii dostępu do rynków poprzez zagwarantowanie odpowiedniego stopnia koordynacji pomiędzy działaniami na poziomie krajowym i Wspólnoty, wykorzystując zasoby, które w innym przypadku byłyby rozproszone oraz zapewniając bardziej skuteczną ochronę praw i interesów eksporterów europejskich;
15. jest zdanie, że Unia Europejska jest niezastąpiona w roli, jaką ma do odegrania w zapewnianiu równych warunków gry w handlu międzynarodowym, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i przy uwzględnieniu zasady pomocniczości oraz równowagi pomiędzy istniejącymi uprawnieniami;
16. podkreśla wagę okresowej jakościowej i ilościowej oceny rezultatów osiągniętych w ramach strategii dostępu do rynku w celu oszacowania jej skuteczności; wzywa Komisję Europejską do opracowania odpowiedniego planu działań w zakresie dostępu do rynku i przedłożenia Parlamentowi Europejskiemu rocznego sprawozdania w sprawie dostępu do rynku, na wzór praktyki stosowanej obecnie w zakresie instrumentów ochrony handlu;

17. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że w wyżej wspomnianym komunikacie zatytułowanym „Globalny wymiar Europy: Wzmocnione partnerstwo na rzecz lepszego dostępu do rynku dla europejskich eksporterów” pominięto szereg rozsądnych i opartych na doświadczeniu zaleceń pochodzących ze środowiska biznesu; wzywa Komisję do uwzględnienia ich w trakcie wdrażania tego komunikatu;

Dostęp do rynków w Unii Europejskiej

18. podkreśla konieczność dalszej współpracy pomiędzy Komisją i państwami członkowskimi w celu wymiany informacji i dobrych praktyk; wzywa państwa członkowskie do tworzenia sieci krajowych lub regionalnych punktów kontaktowych w celu centralizowania informacji i roszczeń, z poświęceniem szczególnej uwagi interesom i potrzebom MŚP;

19. uważa, że skuteczność takich sieci zostanie znacznie zwiększona, jeżeli krajowe lub lokalne stowarzyszenia przedsiębiorców, izby handlowe, stowarzyszenia MŚP i agencje promocji handlu będą uczestniczyć w tym procesie;

20. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia roli Komitetu Doradczego ds. dostępu do rynku (MAAC) oraz do zapewnienia stałej łączności z Komitetem ustanowionym na mocy artykułu 133, z komitetem stworzonym na mocy rozporządzenia w sprawie barier w handlu i innymi właściwymi komitetami;

21. wzywa Komisję do uruchomienia systemu stałego dialogu, umożliwiającego państwom członkowskim i, w odpowiednich przypadkach, regionom i innym zainteresowanym stronom w Europie wymianę informacji i określanie strategii i priorytetów;

22. wzywa Komisję do rozważenia następujących kwestii przy wdrażaniu strategii dostępu do rynków:

- mianowanie większej liczby personelu w Brukseli w dziale zajmującym się kwestiami dostępu do rynków;
- utworzenie skutecznego rejestru skarg w DG ds. handlu;
- opracowanie usystematyzowanych wytycznych dla każdej kategorii barier pozataryfowych;
- utworzenie punktów kontaktowych dla państw członkowskich i przedsiębiorstw (z oddzielną sekcją dla MŚP) w ramach DG ds. handlu;
- przegląd i wzmocnienie polityki komunikacyjnej w odniesieniu do usług świadczonych przez Komisję, związanych z dostępem do rynków ze szczególnym naciskiem na MŚP;
- zwiększenie liczby potencjalnych użytkowników oferując podstawowe informacje (np. broszurki, ulotki) we wszystkich językach urzędowych Unii Europejskiej;
- ulepszenie bazy danych dotyczącej dostępu do rynków (MADB), aby lepiej dopasować ją do potrzeb firm i uczynić bardziej przyjazną użytkownikom;
- poprawa współpracy wewnętrznej i komunikacji pomiędzy służbami Komisji

zajmującymi się kwestią dostępu do rynków;

- zapewnienie udziału przedstawicieli środowiska biznesu w Komitecie Doradczym ds. dostępu do rynku;
- rozwinięcie ustrukturyzowanych wytycznych dotyczących priorytetów, w tym rynków, sektorów i barier, na których należy się skoncentrować;
- wzmocnienie swojej pozycji wśród międzynarodowych organów normalizacyjnych, takich jak Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna (ISO);

Inicjatywy dotyczące dostępu do rynków w krajach trzecich

23. domaga się bardziej usystematyzowanej koordynacji pomiędzy Komisją i państwami członkowskimi w krajach trzecich, co umożliwiłoby bardziej skuteczne wykorzystanie służb dyplomatycznych i rządowych zajmujących się kwestiami dostępu do rynków;
24. podkreśla konieczność przyznania jednoznacznego i ambitnego mandatu dla delegacji Unii Europejskiej oraz dla nowo utworzonych zespołów ds. dostępu do rynku w krajach trzecich; powtarza, że strategia dostępu do rynku odniesie sukces jedynie pod warunkiem, że państwa członkowskie będą gotowe do wniesienia wkładu w postaci własnych środków, zarówno ludzkich, jak i finansowych, proporcjonalnie do swoich możliwości, interesów i celów;
25. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia współpracy z europejskimi izbami handlowymi, stowarzyszeniami handlowymi i agencjami państw członkowskich promującymi handel w krajach trzecich oraz do zapewnienia należytej wymiany informacji pomiędzy delegacjami, ambasadami państw członkowskich, innymi organami pozarządowymi w dziedzinie handlu oraz zainteresowanymi stowarzyszeniami gospodarczymi;
26. wzywa Komisję do dokonania przeglądu priorytetów w zakresie rozmieszczenia kadr oraz do ewentualnego zwiększenia kadr będących do dyspozycji delegacji Unii Europejskiej, tak aby dostępna była większa liczba pracowników dla potrzeb uruchomienia i zapewnienia pomyślnego funkcjonowania zespołów ds. dostępu do rynku, zwłaszcza w kluczowych delegacjach Komisji, tj. między innymi w Pekinie, New Delhi, Moskwie i Brazylii;

Kwestie sektorowe

27. wspiera ustanowienie w ramach strategii dostępu do rynków inicjatyw mających na celu znoszenie barier w zakresie usług, zamówień publicznych, inwestycji, praw własności intelektualnej, pomocy państwa oraz innych subsydiów, a także mających na celu ustanowienie przepisów w dziedzinie konkurencji oraz ich odpowiednie wdrożenie w państwach trzecich;

28. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia, by MŚP mogły w pełni

korzystać z nowych inicjatyw dotyczących dostępu do rynków; wzywa Komisję do zdefiniowania działań ad hoc mających na celu wzmocnienie obecności produktów MŚP na rynkach krajów trzecich oraz ochrony ich praw wobec jednostronnych praktyk krajów trzecich;

Podejście wielostronne

29. podkreśla konieczność stworzenia synergii z głównymi partnerami handlowymi Unii Europejskiej (takimi jak Stany Zjednoczone Ameryki, Kanada i Japonia) celem określenia wspólnej strategii dostępu do rynków oraz utorowania drogi tak koniecznej wielostronnej umowie dotyczącej dostępu do rynków;
30. ponownie stwierdza potrzebę dalszego wspierania ściślejszej międzynarodowej współpracy regulacyjnej i zbliżania przepisów w celu wyeliminowania marnotrawstwa, do którego prowadzi dublowanie działań oraz zauważa potrzebę zmniejszenia kosztów ponoszonych przez konsumentów, przemysł i rządy; wzywa Komisję do promowania stopniowego zbliżania standardów i przepisów Unii Europejskiej i jej partnerów handlowych, zarówno wielostronnych jak i dwustronnych;
31. wzywa Komisję do promowania mechanizmów WTO umożliwiających szybsze rozwiązanie nowych i pojawiających się barier pozataryfowych; w tym kontekście Komisja powinna zachęcać innych partnerów handlowych do lepszego wykorzystania procedur powiadamiania w ramach porozumień w sprawie barier technicznych w handlu;
32. nalega na dalsze, wyraźne skoncentrowanie się na egzekwowaniu i dopilnowaniu przestrzegania przez państwa trzecie zobowiązań wynikających z WTO, poprzez wykonywanie tego prawa w ramach porozumienia WTO o rozstrzyganiu sporów;

Spojrzenie w przyszłość

33. wyraża przekonanie, że Unia Europejska powinna, dopóty dopóki jest to uzasadnione kwestiami związanymi z rozwojem, dołożyć najlepszych starań aby doprowadzić do ustępstw ze strony swoich partnerów handlowych, które są proporcjonalne do ich poziomu rozwoju;
34. wzywa Komisję do zawarcia w nowej generacji porozumieniach o wolnym handlu oraz w innych porozumieniach związanych z handlem wyraźnych przepisów dotyczących stosowania i rozstrzygania sporów, specjalnie opracowanych, aby rozwiązać problem niekonwencjonalnych barier;
35. zachęca partnerów handlowych Unii Europejskiej do usunięcia wszelkich barier ograniczających dostęp do rynku towarów i usług i do zoptymalizowania wspólnych korzyści handlowych w oparciu o zasadę wzajemności, w tym poprzez zadowalające wdrożenie środków otwierania rynku będących wynikiem negocjacji dwustronnych, regionalnych i wielostronnych;
36. wzywa Komisję do corocznego informowania Parlamentu o postępach i wynikach w ramach strategii dostępu do rynku, z poświęceniem szczególnej uwagi ustalonym priorytetom;

o

o o

37. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich.

UZASADNIENIE

Komunikat zatytułowany "Globalny wymiar Europy: wzmocnione partnerstwo na rzecz lepszego dostępu do rynku dla europejskich eksporterów" przedstawiony przez Komisję w dniu 18 kwietnia 2007 r. bez wątpienia stanowi ważny krok na drodze ku lepszemu i skuteczniejszemu ochronie europejskich interesów handlowych na świecie.

Zewnętrzna polityka handlowa UE, początkowo pominięta w strategii lizbońskiej, w ostatnich latach zdecydowanie pojawia się wśród najważniejszych tematów. Globalizacja zakwestionowała ustaloną od dawna równowagę i narzuciła konieczność dogłębnej rozważenia celów i priorytetów UE, zarówno na płaszczyźnie wewnętrznej jak i zewnętrznej.

Konkurencyjność przemysłu europejskiego zdecydowanie musi znaleźć się w centrum programu prac Wspólnoty. Jeżeli przedsiębiorstwa europejskie będą bardziej konkurencyjne, możliwe będzie utworzenie wykwalifikowanych miejsc pracy, zapewnienie wzrostu gospodarczego Europy, zagwarantowanie przetrwania europejskiego systemu opieki społecznej oraz zapewnienie, że UE pozostanie główną siłą handlową w XXI wieku.

Przez ostatnich kilka lat Komisja łączyła wiele swoich nadziei z pozytywnym zakończeniem negocjacji rundy dauhańskiej i często nie doceniała możliwego wkładu polityki handlowej w sukces strategii lizbońskiej. Porażka negocjacji wielostronnych i raczej bezowocne inicjatywy europejskie w zakresie konkurencyjności zmusiły w ostatnim czasie UE do całkowitej rewizji tego podejścia. Strategia lizbońska została zmodyfikowana w roku 2005 a w roku 2006 opublikowano komunikat "Globalny wymiar Europy: konkurowanie na światowym rynku".

Jednym z głównych aspektów "Globalnej Europy" jest bez wątpienia dostęp do rynków. Powody tego są liczne. UE jest największym eksporterem towarów na świecie, głównym dostawcą usług i liderem w zakresie zamówień publicznych oraz usług finansowych i ubezpieczeń. Innymi słowy jest to wielka siła handlowa skierowana na eksport.

Konkurencyjność Europy wynika z jakości jej siły roboczej, tradycji doskonałości pochodzącej sprzed wielu wieków i rynku wewnętrznego nastawionego na konkurencję, na którym nieuczciwe praktyki handlowe są surowo karane. Bardzo wysoki stopień otwarcia i przejrzystości na rynku Wspólnoty nie znajduje jednak odzwierciedlenia w otwarciu rynków partnerów handlowych Europy.

Problem dotyczy przede wszystkim krajów wschodzących, odnotowujących najwyższy stopień wzrostu gospodarczego i stanowiących jedne z najbardziej obiecujących rynków dla towarów i usług pochodzących z Europy. Jest to tym ważny aspekt, że obecność handlowa UE jest bardziej zaznaczona w wirtualnie zapełnionych państwach uprzemysłowionych, takich jak Stany Zjednoczone niż w krajach wschodzących, takich jak Chiny czy Indie. Lepszy dostęp do zagranicznych rynków dla europejskich towarów i usług o wysokiej wartości dodanej mógłby pomóc Europie w powstrzymaniu bieżącego spadku w sektorze przemysłu i byłby korzystny dla wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.

Wielostronne negocjacje oraz utworzenie WTO przyczyniło się do zredukowania, o ile nie zniesienia barier pozataryfowych, które dawniej utrudniały rozwój handlu światowego.

Jeżeli chodzi o bariery pozataryfowe, sprawa jest nieco mniej pozytywna. Ze względu na zaskakujące procedury celne, dyskryminacyjne przepisy w zakresie zdrowia i przepisy techniczne, liczne przeszkody administracyjne, poważne naruszenia prawa własności prywatnej oraz restrykcyjne praktyki w zakresie zamówień publicznych czy inwestycji zagranicznych, dostęp do rynków niektórych państw spoza UE jest wyjątkowo trudny i kosztowny, zwłaszcza dla MŚP mających ograniczone fundusze i środki.

Znoszenie barier pozataryfowych jest łatwe. Jednak podobnie jak odrastające głowy mitologicznej hydry, każdego dnia tworzone są nowe bariery i stają się one coraz bardziej wyrafinowane i trudne do usunięcia. W praktyce bariery pozataryfowe są tak zróżnicowane, że ich wpływ na handel światowy nie może być rzetelnie oceniony. Jednak nawet bez konkretnych liczb, można stwierdzić, że mają one bardzo poważny wpływ na wyniki eksportu europejskiego i należy je konsekwentnie zwalczać z największą determinacją.

Zniesienie tych ograniczeń handlu pomogłoby nie tylko bardziej uprzemysłowionym krajom, ale także czy przede wszystkim krajom rozwijającym się, które z uwagi na ich relatywną słabość gospodarczą i niedostatek zasobów, są pod wszelkimi względami bezsilne wobec nieuczciwych praktyk.

Pomimo iż sprawozdawca popiera treść komunikatu w sprawie dostępu do rynków, czuje jednak, że musi zaznaczyć, iż Komisja mogłaby zrobić więcej i być odważniejsza.

Jak się wydaje Komisja nie przejmuje się liczbą urzędników zajmujących się kwestią dostępu do rynków zarówno w UE, jak i w krajach poza Unią (w dużym przedstawicielstwie, takim jak Pekin, doradcy handlowi stanowią aż 7 % zatrudnionego personelu). Komunikat Komisji nie mówi także o funduszach przeznaczonych na ustanowienie europejskiego systemu informacji i wsparcia dla eksportujących firm; Należałoby również zwrócić większą uwagę na propozycje płynące ze świata biznesu.

Wiele z innowacji wymienionych w komunikacie wymaga aktywnego uczestnictwa państw członkowskich. Jeżeli nie będą one współpracować entuzjastycznie i bez obiekcji, nowa strategia dostępu do rynków nakreślona przez Komisję skazana jest na porażkę. Państwa członkowskie muszą zatem świadomie ponosić odpowiedzialność i dostarczać środki gospodarcze i udostępniać zasoby ludzkie konieczne do pomyślnego przebiegu inicjatywy. Te zasoby są już w pewnym sensie dostępne, ale są zbyt rzadko wykorzystywane. Wymiana krajowych środków handlowych, regularna wymiana informacji i ustanowienie skutecznej sieci łączącej wszystkie służby związane z handlem (na poziomie krajowym i regionalnym)- wszystkie te działania mogą pomóc w promowaniu konkurencyjności zewnętrznej Europy jako całości.

Komisja ma tutaj ważną rolę do odegrania. Europa musi mówić jednym głosem i wypracować spójne podejście polityczne do tych partnerów handlowych, którzy są niechętni otwarciu ich rynków. Komisja powinna zmobilizować środki, które w innym przypadku zostałyby stracone oraz powinna organizować inicjatywy UE, jednakże bez naruszania ról i obowiązków państw członkowskich. Ponadto należy stworzyć biuro skarg mające na celu przyjmowanie skarg i

przekazywanie ich w razie konieczności odpowiednim władzom krajowym.

Komisja powinna także poprawić swoją politykę komunikacyjną w zakresie dostępu do rynków poprzez organizowanie seminariów i forum dyskusyjnego w Brukseli i państwach członkowskich, oferując lepsze usługi podstawowe (np. broszury lub instrukcje we wszystkich językach urzędowych UE). Dialog z państwami członkowskimi mógłby być prowadzony poprzez Komitet Doradczy ds. dostępu do rynku, któremu należy przyznać większe uprawnienia w zakresie inicjatywy i wskazówek.

Baza danych o dostępie do rynku (Madb) stanowi użyteczne narzędzie zwalczania barier pozataryfowych. Można jednak zwiększyć jej użyteczność poprzez uczynienie systemu bardziej przyjaznym dla użytkownika i objęcie nim treści i informacji istotnych dla przedsiębiorców, a także stworzenie działów dotyczących usług i zamówień publicznych.

Ponadto Komisja powinna oprzeć swoje działania na dokładnej ocenie wchodzących w grę interesów, w której to ocenie interes gospodarki europejskiej jako całości powinien mieć pierwszeństwo przed interesami – nawet uzasadnionymi – poszczególnych jednostek i branż. Należałoby również wzmocnić inicjatywy skierowane zwłaszcza na MŚP: w przeciwnym razie pojawiłoby się niebezpieczeństwo, że korzyści z odnowionego zaangażowania Wspólnoty w otwarcie rynku ograniczyłyby się do niewielkiej liczby silnych, wpływowych branż gospodarki i nie objęłyby tych przedsiębiorstw, które obecnie wciąż stanowią większą część europejskiej gospodarki i w większym stopniu są zagrożone restrykcyjnymi praktykami narzucanymi przez innych.

UE nie powinna obawiać się obrony swoich uzasadnionych interesów, czy to w drodze spójniejszej i bardziej stanowczej polityki handlowej i dyplomatycznej, czy też poprzez stosowanie środków dopuszczonych przez WTO lub przewidzianych w umowach regionalnych lub dwustronnych (oczywistym przykładem jest organ rozstrzygania sporów WTO).

Nowa generacja umów handlowych powinna obejmować klauzule ochronne umożliwiające UE niezwłoczne znoszenie barier pozataryfowych wobec przedsiębiorców i europejskich podatników po jak najniższych kosztach.

Udane negocjacje w ramach rundy z Dauhą mogły wywołać przełom w dostępie do rynków. Nie zaniebując negocjacji w sprawie umów dwustronnych z głównymi partnerami handlowymi Europy, Komisja powinna nalegać na umowę ramową, która uregulowałaby kwestie barier pozataryfowych i szybkie rozwiązywanie sporów dotyczących stosowania, naruszania lub niezgodności z zawartą umową.

Niektóre sprawy powinny zostać przedyskutowane gruntowniej, włączając w to zobowiązanie państw członkowskich WTO do notyfikowania wszelkich środków mogących utrudniać handel oraz ustanowienie organu arbitrażowego ad hoc mającego rozstrzygać spory i w razie potrzeby zezwalać na handlowe środki odwetowe.

Innym sposobem złagodzenia skutków barier pozataryfowych jest harmonizacja przepisów państw członkowskich WTO. Postęp, jaki osiągnięto w transatlantyckim dialogu regulacyjnym z udziałem ONZ, powinien zachęcić Komisję do włączenia do tej inicjatywy

innych partnerów handlowych.

Wysiłki na rzecz przezwyciężania barier dla handlu zależą ostatecznie od lepszej konsultacji międzynarodowej. Zagwarantowanie otwartych i konkurencyjnych rynków pomaga całej gospodarce światowej, niezależnie od miejsca siedziby producentów dóbr i usługodawców. Zasada ta obowiązuje zarówno w UE (przedsiębiorstwa europejskie powinny ściślej ze sobą współpracować), jak i na zewnątrz wobec krajów mających te same interesy handlowe.

Parlament odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu priorytetów handlowych UE. Należy prowadzić stałe konsultacje z właściwą komisją parlamentarną; należałoby sporządzać roczne sprawozdanie (w świetle umowy stosowanej do instrumentów ochrony handlu) w sprawie systemu wdrażanego przez Komisję; PE powinien w razie potrzeby włączać się w inicjatywy i misje wysokiego szczebla mające na celu rozstrzygnięcie sporów dotyczących dostępu do rynku: wszystkie te środki byłyby pożądane, zwłaszcza żeby przyczynić się do przygotowania wejścia w życie nowego traktatu „konstytucyjnego”.

Wnioski i zalecenia

Nowa strategia dostępu do rynków opracowana przez Komisję stanowi istotny krok naprzód, lecz nie jest wystarczająca. Komisja położyła zasługi w ponownym otwarciu debaty na temat dostępu do rynków, jednak wraz z państwami członkowskimi musi pójść dalej i wykazać się dużą odwagą, jeżeli chce, żeby niniejsza inicjatywa zakończyła się sukcesem.

Komunikat musi zostać odpowiednio „ożywiony”, żeby objąć nowe idee i bodźce, na których potrzebę wskazują przedsiębiorcy i doświadczenie w terenie. Zespoły ds. dostępu do rynku i Madb w krajach niebędących członkami UE nie będą działały pomyślnie, jeżeli nie uzyskają koniecznego wsparcia ze strony Komisji i rządów krajowych i nie wykażą, że są w stanie wyświadczyć realną przysługę gospodarce europejskiej. Przedsiębiorcy europejscy, zwłaszcza MŚP, muszą być w stanie skorzystać z pomocy służb Komisji, a będzie to możliwe dzięki skuteczniejszej polityce informacyjnej i pełniejszemu wsparciu krajowemu i regionalnemu.

Zdecydowanie należy wzmocnić zewnętrzne aspekty komunikacji. Oprócz bardziej celowego wykorzystania dostępnych już środków, należy dostarczyć nowe wielostronne lub dwustronne narzędzia (odpowiednio w ramach WTO oraz poprzez zawarcie porozumień o wolnym handlu lub partnerstwie i współpracy), aby umożliwić zniesienie barier pozataryfowych i skutecznie działać celem wyeliminowania nadużyć.

Należałoby również pracować w większej koordynacji z innymi państwami uprzemysłowionymi, ustanowić dialog dotyczący przepisów oraz stopniowo harmonizować przepisy w zakresie zdrowia i techniczne, bez osłabiania ochrony zapewnionej obywatelom europejskim.

27.11.2007

OPINIA KOMISJI PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII

dla Komisji Handlu Międzynarodowego

w sprawie wzmocnionego partnerstwa na rzecz łatwiejszego dostępu do rynku dla europejskich eksporterów
(2007/2185(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Edit Herczog

WSKAZÓWKI

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zwraca się do Komisji Handlu Międzynarodowego, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając rezolucję z dnia 22 maja 2007 r. w sprawie Europy w czasach globalizacji - zewnętrznych aspektów konkurencji¹,
- A. mając na uwadze, że realizacja celów agendy lizbońskiej po przeglądzie wymaga od przemysłu w UE rozwinięcia i utrzymania stabilnej i konkurencyjnej pozycji na rynkach światowych,
- B. mając na uwadze, że konkurencyjność - szczególnie w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw - w coraz większym stopniu opiera się na badaniach naukowych, rozwoju, innowacji i własności intelektualnej,
- C. mając na uwadze, że dwa warunki wstępne konkurencyjności to z jednej strony bezpieczeństwo dostaw energii, a z drugiej swobodny dostęp przedsiębiorstw z UE do najnowocześniejszych technologii informacji i komunikacji,
- D. mając na uwadze, że Unia Europejska zarówno jako zintegrowany rynek, jak i jako organizacja międzynarodowa może skutecznie uczestniczyć - dzięki swoim kompetencjom i pozycji negocjacyjnej - w wysiłkach unijnych przedsiębiorstw na rzecz dostępu do rynków w krajach trzecich,

¹ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0196.

1. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą koordynowania celów i narzędzi unijnej polityki handlowej i strategii dostępu do rynku w sposób, który skutecznie wykorzystuje potencjał UE w dziedzinie handlu międzynarodowego i globalnej konkurencyjności;
2. podkreśla znaczenie właściwie skierowanego i bardziej tematycznego niż sektorowego wyznaczania priorytetów działań, jakie powinny być podejmowane na rzecz promowania zewnętrznej konkurencyjności przedsiębiorstw unijnych, i szczególnie kładzie nacisk na potrzebę rozwinięcia i skutecznego wdrożenia zasad dotyczących ochrony własności intelektualnej;
3. wzywa państwa członkowskie, stowarzyszenia przedsiębiorców i inne reprezentatywne organizacje oraz Komisję do zwiększenia wysiłków i włączenia swojego wkładu we współpracę, analizowanie porównawcze oraz w wymianę „know-how” i najlepszych praktyk, tak aby wspólny, unijny „know-how” w zakresie handlu mógł lepiej służyć interesom przedsiębiorstw z UE, a w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw działających na rynkach krajów trzecich;

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	22.11.2007
Wynik głosowania końcowego	+ : 36 - : 0 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jan Březina, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Den Dover, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Norbert Glante, Umberto Guidoni, András Gyürk, David Hammerstein, Erna Hennicot-Schoepges, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Anne Laperrouze, Eluned Morgan, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Radu Țirle, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Neena Gill, Lambert van Nistelrooij, Vladimir Urutchev
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Holger Kraemer, Umberto Pirilli

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	18.12.2007
Wynik głosowania końcowego	+ : 22 - : 5 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Francisco Assis, Graham Booth, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Ignasi Guardans Cambó, Jacky Hénin, Syed Kamall, Sajjad Karim, Alain Lipietz, Caroline Lucas, Marusya Ivanova Lyubcheva, Erika Mann, David Martin, Vural Öger, Georgios Papastamkos, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Daniel Varela Suanzes-Carpegna, Iuliu Winkler, Corien Wortmann-Kool
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Stavros Arnaoutakis, Jean-Pierre Audy, Jens Holm, Jan Marinus Wiersma,
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Guy Bono, Ulrich Stockmann